

Gäller för: Verksamhet Obstetrik

Giltig från: 2026-03-11

Innehållsansvar: Hanna Friberg, (hanfr5), Överläkare

Giltig till: 2028-03-11

Granskad av: Erica Ginström Ernstad, (erigi2), Sektionschef

Godkänd av: Anneli Falk, (annfa17), Verksamhetschef

Sätesbjudning, praktisk handläggning

Ansvar

Gäller för personal inom de enheter/verksamheter som berörs av rutinen.

Ansvar för spridning och implementering har VEC/EC.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Revideringar i denna version

Endast genomgång, ingen ändring gjord.

Förberedelser

- Genomgång av Time Out
- PVK inlagd.
- Bastest i kylan.
- Oxytocindropp förberett, 1 ml = 8,3 µg Oxytocin späds i 500 ml NaCl 9mg/ml.
- Bolusdos Oxytocin uppdragen. 1 ml = 8,3 µg Oxytocin späds med 4 ml NaCl till 5 ml.
- Tång ska finnas i rummet.
- Nitroglycerin uppdraget vid prematurt säte. Nitroglycerin 1 mg/ml, 1 ml späds med 99 ml NaCl 9mg/ml, varav 10 ml ges. Kan upprepas efter 1 minut.
- Öppningsskedet skiljer sig inte mycket från en huvudbjudning.
- Viktigt med goda värkar.
- CTG-övervakning kontinuerligt.
- Smärtlindring som vid huvudbjudning.
- Avvakta med amniotomi så länge som möjligt.

Vid förlossningen

- Kalla på obstetriker (mellanjour och/eller bakjour) och erfaren barnmorska.
- Kalla sjuksköterska från neonatalavdelning.
- Patient i benstöd först när sätet skymtar om förlossning i ryggläge planeras.
- När krystning startar förnyad genomgång av Time Out, leds av ansvarig förlossningsläkare. Fram till detta läge ska CTG vara normalt.
- Töm urinblåsan.
- Överväg perineotomi mot fostrets ryggsida. Rekommenderas om förstföderska.
- Koppla Oxytocindroppet om detta inte är gjort tidigare.
- Kalla sjuksköterska från neonatalavdelning.
- Låt sätet framföras spontant tills höfterna är framfödda.
- 1. Ge av bolusdosen 2,5 – 5 ml (4,15 – 8,3 mikrogram) Oxytocin iv i samband med att höfterna föds fram.
- Var beredd att agera om sätet roterar vidöppet.
- Från att höfterna är framfödda bör den födande uppmanas att krysta konstant.
- Från att höfterna är framfödda är målet att barnet är fött inom 5 minuter.
- Det är i stort sett aldrig för sent att bryta för kejsarsnitt, det vill säga det går att genomföra även om större delen av kroppen är framfödd.

Ansvarig för förlossningen är mellanjour/bakjour.

Bilagor

Bilaga 1 - [Sättesförlossning - Patientinformation, svenska \(vgregion.se\)](#)

Bilaga 2 - [Time Out vid sättesförlossning](#)

Uppföljning, utvärdering och revision

Ansvarig för revision: Hanna Friberg, överläkare

Verksamhetschef ansvarar för uppföljning av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Obstetrix/Melior, om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Granskare/arbetsgrupp

Adalbjörg Björgvinsdóttir överläkare, Mårten Alkmark sektionschef,
Lisbeth Rölfeldt barnmorska.

Bilaga 2

Time Out inför sätesförlossning

Förberedelse i teamet

- Planera förlossningsteamet för att uppnå högsta kompetens;
 - ❖ bestäm vem som förlöser
 - ❖ bestäm vem som ger läkemedel
 - ❖ bestäm vem som gör suprapubisk press och
 - ❖ bestäm vem som för protokoll och registrerar tider
- Ska patient flyttas eller ska personal flyttas (beroende på var i förlossningsförloppet patienten befinner sig)?
- Planerad förlossningsställning?
- Vilken tång ska användas och finns den på plats?
- Är kontroll av tång genomförd, inkl öppning och stängning?
- Är lösningsmanövrar enligt planerat förlossningssätt repeterade?

Inför förlossning

- Finns PVK?
- Finns bastest i kyl?
- Är Neoteam tillkallade?
- Är Oxytocindropp förberedd och bolusdos (1 ml Oxytocin 8,3µg/ml spätt med 4 ml NaCl till 5 ml) uppdragen?
- Vid prematurt säte; är Nitroglycerin uppdraget?
- Kontinuerligt CTG ska pågå, är det normalt? Om inte överväg sectio.
- Är pudendusblockad lagd?
- Är blåsan tömd?

Pipertång/"sätestång"

Simpsontång

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Verksamhet Obstetrik

Innehållsansvar: Hanna Friberg, (hanfr5), Överläkare

Granskad av: Erica Ginström Ernstad, (erigi2), Sektionschef

Godkänd av: Anneli Falk, (annfa17), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9786-1429723585-253

Version: 9.0

Giltig från: 2026-03-11

Giltig till: 2028-03-11